

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10—
• pol leta . . . 5—
• četrt leta . . . 250

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11—
• pol leta . . . 550

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za 1/2 strani K 160—
• 1/2 . . . . . 80—
• 1/4 . . . . . 40—
• 1/8 . . . . . 20—
• 1/16 . . . . . 10—
• 1/32 . . . . . 5—
• 1/64 . . . . . 2—

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptuj, v nedeljo dne 18. avgusta 1918.

XIX. letnik.

Dne 17. avgusta obhaja naš presvitli cesar Karl I. v sredi velikanske orožne in politične borbe svoj slavni rojstni dan. Največje veselje, katero mu moramo v znak udanosti pripraviti, je, da se v tem dnevu dejanski spominjamo ranjenih vojakov, ki vsled zadobljenih ran in bolečin v bolnišnicah stokajo in tarnajo ter trpijo pomanjkanje na tem in onem. Spomnimo se jih torej, saj so tudi oni žrtvovali svojo vročo kri za nas in naših potomcev srečno bodočnost. Spomnimo se na tem cesarjevem dnevu tudi dejanski ubogih vdov in sirot naših za domovino padlih junakov, ki so pustili najdragocenejši zaklad, življenje, na oltarju avstrijske domovine. Da dostojanstveno obhajamo rojstni dan našega presvitlega cesarja Karla I., darujmo in žrtvuemo tudi mi na tem dnevu, da olajšamo bolečine ranjencem in trpljenje vdovam in sirotam.

Zgradba sirotišnice in vzgojevališča.

Nobeno zlato sveta ne poplača činov, ki so jih izvršili in dosegli naši hrabri vojaki na bojišču. Z udano hvaležnostjo se klanjamo žrtvam, ki so v neizprosnem boju za srečo in obstanek Avstrije žrtvovali svojo kri in vroča srca na oltarju domovine, zapustivši na domači grudi edino le žene in nepreskrbljene sirote, katere so nam poverili in priporočili v oskrbo. Sveta dolžnost nam je torej, jih sprejeti za svoje lastne, jih oskrbeti z vsem potrebnim ter iz njih napraviti vredne člane občinstva, da bodo enkrat izprevideli in spoznali, da nam je prelita kri za domovino padlih hrabrih vojakov in njih očetov segla globoko do srca, ker so se bojevali za nas vse in s tem za blagostan naše slavne Avstrije, na katero prežijo kakor krvoločni tigri sovražniki celega sveta.

Največji zaklad, katerega jim moremo iz hvaležnosti do njih očetov podariti, je njih lastna oskrba in vzgoja. Dolžni smo jim to storiti, kajti naše srce bije iz hvaležnosti do njih, ki so lastna kri in plemeniti značaji naših, za domovino padlih junakov.

Da se ta plemeniti in za uboge sirote občekoristi človekoljubni patrijotični namen čim bolj hitreje pospešuje, sestavi se je v to svrhu že pripravljali odbor, ki je izdal mestnim in okrajnim krogom prebivalstva sledeči oklic:

„S pripomočjo in podporo glavnega ter stolnega mesta Dunaj pripravljva se v obmestju Ptujja zgradba velike sirotišnice in vzgojevališča za približno 500 otrok padlih vojakov iz političnega okraja in mesta Ptuj.

Tozadevna pripravljala dela za uresničenje te patrijotične in človekoljubne misli pozdravljajo vsi poklicani krogi kar najveseleje in so podjetju zagotovili največjo naklonjenost.

Za proizvodbo vseh tozadevnih poslov ustanovil se je poseben odbor.

Mesto Ptuj je posebno pripravno za tak zavod, kajti Ptuj ni samo šolsko mesto prve vrste, ampak je tudi z ozirom na klimatične okolnosti kar najprikladnejše. K temu pride še kot posebna prednost v mirovnem času obče znana cena življenska razmera.

Stavbeni stroški za to sirotišnico in vzgojevališče proračunili so se z veliko svoto in se bodo potrebni denarji v to svrhu po možnosti deloma podarili od mesta samega, kakor tudi od drugih nabranih skladov in od pojedinih višjih krogov in mest.

Izvanredno pa pospešuje postava z dne 16. februarja 1918, državnega zakonika št. 66, pričakovano požrtvovalnost vsakega pojedinega, ker oprostí od vojnega davka vse tiste zneske, ki so se dokazano tej vojni oskrbi, posebno pa naši sirotišnici in vzgojevališču v prid podali, ako isti v teku leta znesek 500 K prekoračijo in pri skupnem dohodku od več kakor 30.000 K najmanje 5 odstotkov dohodka dosežejo.

Na ta način se nudi vsakemu soustanovitelju prilika, prispevati zneske k zgradbi sirotišnice in vzgojevališča, ki kot neprispjevani vojnemu davku pripadajo.

Pripravljali odbor se obrača do Vašega blagorodja s pristrčno prošnjo, prispevati temu plemenitemu patrijotičnemu namenu primeren znesek iz vojnih dobičkov namesto vojno dobičnega davka; vsi tisti pa, ki nimajo nobenega vojnega dobička, naj darujejo prostovoljne zneske.

Darovani zneski se bodejo izkazali in se ne bo opustilo večja darila podati v Najvišjo priporočbo.

Za pripravljali odbor, okrajni glavar.

Ker so okolščine mesta in okraja Ptuj kar se tiče življenskih in klimatičnih razmer napram drugim okrajem res mnogo ugodnejše, se je po dolgem pretresovanju prišlo do sklepa, da sta mesto Ptuj in njegov okraj z 80 tisoč prebivalci najbolj pripravna, da se v njiju okrožju zgradi ta z najtoplejšo hvalo pozdravljeni vzgojevališčni dom ubogih sirot naših hrabrih vojakov, ki so žrtvovali svoj najdragocenejši zaklad, življenje, za domovino in cesarja.

Pospešujemo torej po vseh močeh to človekoljubno in patrijotično podjetje, da zamoremo podati sirotam istih, ki so se za nas tako junaško žrtvovali, dostojno vzgojo in srečno bodočnost, nakar nam hvaležnost domovine in priznanje splošnosti ne bode izostalo.

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 8. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Na italijanski fronti nobeni večji dogodki V Albaniji napadlo je bombno brodojve, sestojče iz zemljskih in pomorskih brodojvij italijansko letališče vzhodno Valone. Velik ogenj in dim dokazal je uspeh podjetja. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 8. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Obojestransko Lyse odbili smo angleške delne sunke. Severno Somme vodil je sovražnik ljute protinapade proti našim novim črtam obojestransko ceste Bray-Corbie; bili so odbiti. Ponoči časoma oživeča se artiljerijska delavnost in proizvedovalni boji. Zapadno Montdidiera izvojeval se je en delni napad Francozov.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Soissonsom in Reimsom oživel je ognjeni boj le mimogrede. Manjši infanterijski boji ob Aisne in Vesle in severno Reimsa.

Armadna skupina vojvode Albrechta. V Vogezih uspešni sunek v sovražne črte na Schratzmännlu.

Lajtnant baron v. Borigk izvojeval je svojo 20. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Na italijanski fronti dosegel je artiljerijski boj v prostoru Sedmih občin posebno ljutost.

V Albaniji je bojvena delavnost ponehala.

Šef generalštaba.

Novi težki boji na zapadu.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 9. avgusta (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Med Yser in Avre živahna ponočna artiljerijska delavnost. Južnozapadno Yperna in južno Lyse sledili so najmočnejšemu ognju sovražni delni napadi, ki so bili zavrnjeni. Ob Ancre in Avre napadel je sovražnik včeraj z močnimi silami. Od goste megle podpiran, je vdrl sovražnik s svojimi tanki v naše infanterijske in artiljerijske postojanke. Severno od Somme smo vrgli sovražnika s protisunkom iz naših postojank. Med Somme in Avro so ustavili naši protisunkovi sovražni naval vzhodno od črte Morcourt-Carbonnières-Caise-Fresnois-Contiere. Zgubili smo vjetnike in topove. Od vjetnikov, ki smo jih vjeli, smo zvedeli, da so poleg Angležev napadali tudi avstralski in kanadski pomožni kori ter Francozi.

Nad bojiščem smo sestrelili **30 sovražnih letal**. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 49., 50. in 51., lajtnant Udet svojo 45., 46. in 47., lajtnant baron v. Richthofen svojo 33., 34. in 35., lajtnant Kroll svojo 31. in 32., oberlajtnant Billik svojo 29., lajtnant Koenneke svojo 23., 24. in 25., in lajtnant Auffarth svojo 20. zračno zmago.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Na pojedinih oddelkih ob Vesli oživela je artiljerijska delavnost. Uspešni delni boji obojestransko Braisne in v Champagni severovzhodno Souain-a.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 10. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Na benečanski gorski fronti prišlo je včeraj do večjih infanterijskih bojev. Med Canove in Schlagenom šle so v zgodnjih jutranjih urah zvezne čete po ogromnem ognjenem udarcu v gostih valovih k napadu. Sovražne naskočne kolone so bile povsod pod težkimi izgubami vržene. Kjer se jim je nimogredoč posrečilo v naše črte vdreti, vrgli smo jih v protisunku nazaj. Ravnotako so se izjalovili vsi poskusi sovražnika, razširiti se v pokrajini Asolona, na hrabrem odporu naših čet.

Na drugih delih fronte artiljerijski ogenj in praske prednjih straž.

Albanija. Nobeni posebni dogodki. Šef generalštaba.

Bitka na zapadu se nadaljuje.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 10. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Vrla delavnost sovražnika med Yser in Avre. Na mnogih mestih te fronte vodil je sovražnik sunke in delne napade, ki so bili pred našimi črtami in v bližinskem boju zavrženi. Angleži in Francozi nadeljevali so včeraj pod vporabo močnih rezerv svoje napade na celaj bojnej fronti med Ancere in Avre. Obojestransko Somme in okobalo ceste Foucaucourt-Villers-Bretonneux vrgli smo sovražnika s protisunkom nazaj. Doživel je težke izgube. V sredini bojišča zadobil je sovražnik čez Rozieres in Heingeist na ozemlju. Naši protinapadi postavili so ga severno od Lihonsa in vzhodno od črte Rozieres-Orvillers. V noči vzeli smo ob Avre in na Don-Bachu boreče se čete v zadajšnje črte od Montdidiera nazaj. Južnovzhodno od Montdidiera odbili smo močen delni napad Francozov v naših postojankah.

Nad bojiščem sestrelili smo včeraj **32 sovražnih letal**. Lajtnant Loewenhardt izvojeval je svojo 52. in 53., lajtnant Udet svojo 46., 47. in 48., hauptman Berthold svojo 41. in 42., lajtnant baron v. Richthofen svojo 36. in 37., lajtnant Billik svojo 30. in 31., lajtnant Bolle svojo 29., lajtnant Koenneke svojo 26., 27. in 28., lajtnant Neumann svojo 20. zračno zmago.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Časovno oživeči ognjeni boj ob Aisne in Vesli.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Izjalovljeni napadi.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 11. avgusta. Uradno se danes razgaša:

Na visoki planoti Sedmih občin ponovile se ententne čete včeraj zjutraj so udarcu podobne napade. Bojišče razširilo se

je od Canove do prostora Col del Rosso. Sovražnik bil je po bridki borbi povsod nazaj vržen in si je stekel zelo težke izgube. Vjelo se je Angleže, Francoze in Italijane. Med hrabrini branitelji imajo posebni delež na tem uspehu ogrski regimenti 82, 101 in 138.

Drugače ni bilo na italijanski fronti in v Albanji nobenih pomembnih dogodkov.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 11. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Med Yser in Ancere pojemala je včeraj povišana bojevna delavnost; proti večeru oživela je zopet večkrat. Močnejši sunki sovražnika so bili obojestransko Lyse zavrženi.

Na bojni fronti je sovražnik svoje napade do Oise razširil. Med Ancro in Sommo so se pred našimi črtami zlomili. Do južno Somme ostala je sovražna infanterija po svojih neuspehih od dne 9. avgusta nedelavna. Močni delni napadi nasprotnika pri Raincourtu in proti Lihonsu izjalovili so se v našem ognju in v protisunku. Glavna sila večrajšnjih napadov obrnjena je bila proti naši fronti med Lihonsom in Avri. Vzhodno od Rogieresa in obojestransko ceste Amiens-Roy odbili smo večkrat ponovljene sovražne napade. V premikajočem boju proti sovražni premoči in proti pritegnitvi množestvilnih oklopnih vozov je prišla tudi tukaj zopet neomahljiva napadalna moč naše infanterije popolnoma do veljave. Večkrat se je zlomil napad sovražnika že v ognju naše infanterije. Pred enim oddelkom divizije leži več kakor **40 sestreljenih oklopnih vozov**.

Med Avre in Oise zapričel je sovražnik po ljuti artiljerijski pripravi močne napade proti naši stari postojanki od Montdidiera do Autheuila. Včeraj od nas poročanih novih bojnih črt vzhodno od Montdidiera ni zamegel doseči. Naše zadnje čete sprejele so sovražnika v naših starih pozicijah z močnim ognjem in so se umaknile nato boreč se čez črte Laboissiere-Hainvillers-Riquebourg-Marest.

Zelo vrla letalna delavnost nad bojiščem. Sestrelili smo zopet **23 sovražnih letal** in en pritrjen balon. Lajtnant Kroll izvojeval je svojo 33., lajtnant Veltiens svojo 24. in 25., lajtnant Laumann svojo 21., 22. in 23., lajtnant Auffahrt svojo 21. zračno zmago.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Ob Vesli so bili napadi sovražnika med Fismes in Courlaudon zavrženi.

V Champagni zapadno ceste Somme-Py-Sonain delni boji, v katerih smo napravili vjete.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Italijani mečejo bombe na bolnišnice.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 12. avgusta. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Na italijanski fronti izostala so včeraj večja infanterijska podjetja. Tem živahnejši je bil na večih mestih artiljerijski boj in letalna delavnost. Italijansko brodivje napadlo je pri svojem poletu čez Feltre in Sedmih občin iz nizke višine daleč vidno zaznamovane poljske bolnišnice, pri čemur so bile bolne in za strežno službo nameščene osebe ubite.

Albanija. Nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemški uspeh pri Amiensu.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 6. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Med Yser in Ancere izjalovili so se večkratni delni sunki sovražnika. Severno Lyse odbili smo močen angleški napad.

Na bojni fronti vodil je sovražnik v našem jutru ljute napade severno Somme in med Sommo in Lihonsom. Bili so deloma s protisunkom zavrženi. Pri bojih za Lihons vrinil je sovražnik čez kraj proti vzhodu. Naš protinapad vrgel ga je do severne črte in vzhodnega roba vasi zopet nazaj. Ljuti delni napadi med Lihonsom in Avro. — Južnozapadno od Chaulnesa napadli smo sovražnika in smo vzeli Hallu. Obojestransko ceste Amiens-Roy zavrženi smo sovražne napade. Med Avre in Oise trajali so do teme mčni napadi sovražnika; izjalovili so se popolnoma. Posebno težke izgube doživel je Francoz pri Tillolloy. Skozi v bližini pritegnjeno artiljerijo, kateri so sledili oklopni vozovi, poskušal je sovražnik tukaj predor napraviti. Infanterija in artiljerija jih je sestrelila pred našimi črtami.

Včeraj zjutraj je bilo **17 sovražnih letal** in 4 pritrjeni baloni sestreljeni. Lajtnant Udet izvojeval je svojo 49., 50. in 51., lajtnant baron v. Richthofen svojo 38., lajtnant Veltiens svojo 26., 27. in 28. zračno zmago.

V juliju je bilo na celaj fronti **518 sovražnih letal**, 69 skozi naše odporne kanone in 36 pritrjenih balonov sestreljenih. Od teh je 239 letal v naši lasti. Ostali so padli onkraj nasprotnih črt vidno na zemljo. Mi smo izgubili v boju 129 letal in 63 pritrjenih balonov.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 13. avgusta. Uradno se danes razglša:

Na tirolski gorski fronti izvršile so naskočne patrolje strelskega polka št. 37 posrečeni, za nasprotnika izgubonosni napad na sovražne postojanke na Monte Cornu.

Trajajoči sovražni letalni napadi na Feltre zahtevajo med italijanskim prebivalstvom številne žrtve na mrtvih.

Na albanskem bojišču nič pomembnega.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 13. avgusta. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Južno-zapadno Yperna zgodaj zjutraj ljuti artiljerijski boj. Sovražni napadi v našem ognju niso prišli do razvitka. Južno od Merrisa se je večkrat angleške delne napade zavrnilo.

Južno Somme napadel je sovražnik popoldne na obeh straneh Rimske ceste Foncancourt-Villers-Bretonneux; bil je zavržen. Severno ceste Amiens-Roy odbili smo proti večeru močne sovražne napade. Med Avre in Oise po dnevu ljuti boj z francoskimi divizijami. Močne sile napadle so v jutranji megli južno Avre, kakor med Tillolloy in severno od Elincourta. Zlomili so se pred našimi črtami. Na edinih mestih vrgli smo jih v protisunku nazaj. Med Tillolloy in Conny, zapadno in južnozapadno od Lassigny ponavljal je sovražnik svoje napade do večera. Iz Matz-doline prodirale so slabejše sile. Sovražnika smo odbili. Večkrat zadušili so se njegovi napadi že v našem skupnem artiljerijskem ognju.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Severno in vzhodno Fismesa imela so krajevna podjetja uspeh in so prinesla vjete.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Angleško-francoski poraz v Macedoniji.

K.-B. Sofia, 9. avgusta. Generalštabno poročilo od 8. avgusta: Vzhodno od Prešpa-jezera so vdre naše napadalne čete kljub ljutemu sovražnemu protiodporu v francoske jarke južno od Peristera in pri Cervina-Steni, kjer so napravile vjete Francoze. Vzhodno od Vardarja poskusili so močni angleški oddelki dvakrat, dvigniti naše straže pri kraju Mačokovo. Sovražni monitorji obstreljevali so od Orphanozaliva brezuspešno naše pozicije ob izlivu Strume.

Laški letalci nad Dunajem.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Danes opoldne med 9. in 10. uro je priletela od juga skupina italijanskih letalcev, kakih 7 ali 8 nad Dunaj. Krožili so v silni višini nad južnimi predmestji. Metali so listke veleizdajalske vsebine. Prebivalstvo ostalo je popolnoma mirno. Za obrambo ukrenilo se je vse potrebno.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Na posameznih delih mesta so metali sovražni letalci letake veleizdajalske vsebine. Za listke so se Dunajčani kar pretepali, pozneje so jih prodajali po 2 kroni komad in nazadje celo po 40 kron.

Besedilo enega teh listkov, ki so jih metali italijanski letalci na Dunaj, se glasi:

„Spoznavajte Italijane! Če bi hoteli, bi lahko spustili na Vas nešteto bomb, toda mi vam prinašamo le pozdrave laške trobojnice.

Mi Italijani se ne vojskujemo z meščani, z ženami, starci in otroci. Mi se vojskujemo le z Vašo vlado, ki je sovražnica svobode, z Vašo vlado, ki vam ne more dati ne kruha, ne miru.

Dunajčanje! Pravijo, da ste inteligentni ljudje, toda odkar ste oblekli prusko obleko, ste postali pruski suroveži. Ali hočete vojsko nadaljevati? Z odločilno zmago je tako kakor z ukrajinskim kruhom: Pričakujete je, a umirate, predno pride! Premislite, meščani, kaj Vas čaka. Živela, svoboda, živela Italija, živela ententa!“

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Laški letalci so se vračali iz nad Dunaja v smeri proti Wiener-Neustadtu. Nad Steinfeldom je eno laško letalo padlo na tla in popolnoma zgorelo. Letalec-pilot je vjet.

Iz Verona na Dunaj v 2½ urah.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Načrti, da se napade Dunaj z letali, so že precej stari. Eden izmed povzročiteljev takega načrta je zloglasni italijanski vojni hujskač pesnik Gabriel D'Annunzio, ki je izvedel že 4. septembra 1917 polet 9¼ uro nad 1000 km ob velikih atmosferskih ovirah. Polet je imel dokazati, da je mogoče Dunaj z letalom doseči in napasti. Tehnična možnost za podjetje na Dunaj je postala zadnji čas ugodnejša, ker se je Italijanom posrečilo konstruirati posebno naglo letalo, ki more že v povprečni hitrosti 200 km na uro premagati črto Verona-Dunaj v 2½ urah. Ker so namesto bomb vzeli zadosti bencina seboj, je bil mogoč večini teh letal tudi povratek. Ni izključeno, da bi se sovražni letalci ne pojavili zopet nad Dunajem.

* * *

Dunajčani imeli so torej nenavaden obisk, ki ni stremil za drugim kakor za tem, da bi se jih z veleizdajalskimi lističi laških letalcev nahujškalo proti naši zvesti zaveznic Nemčiji in proti lastni vladi. Ali varali so se pošteno. Zvestoba Avstrijcev in Dunajčanov do njih zaveznic Nemčije je prevelika, da bi se pustili od laškega efijalskega izdajalca zapeljati in da bi mu šli na limanice. Skupno z Nemčijo, ki nam je na vseh bojiščih priskočila zmagonosno na pomoč, hočemo izvojevati časten in trajen mir in končati to strašno svetovno vojno, ki so jo povzročili požrešni naši sovražniki, ki ne opustijo nobenega sredstva, bodisi isto še tako nizko in podlo, da bi zamogli zabiti zagozdo razdelji-

vosti med obe državi, ki sta za njiju obstanek zvezani, kakor ena, bodisi v veselih ali viharnih urah. Prebivalstvo monarhije je imelo sicer dovolj časa, da spozna fraze laškega časopisja. Tisti Lahi, ki so že s početka vojne metali bombe na otroke, žene in starše v Gorici, Trstu, Ljubljani in drugod, hočejo sedaj tem prizanašati!? Vsi narodi monarhije poznajo izdajalske Italijane, ki sedaj navaljujejo nad nje z moralno ofenzivo. A doživelijo bodo grozno razočaranje. Tudi propaganda, nas od naših zaveznikov oddvojiti, se jim nikdar ne bode posrečila. Italijani se posmejujejo brest-litovskemu miru. Kaj pa naj poročemo mi k miru, ki nam ga obeta Italija z lepimi besedami in ki nam hoče vzeti Trst in krasne južne pokrajine ter nas odriniti od Adrije? Dunajčani in vsi meščani bodo prenesli bombe in ravno tako junaško kakor prebivalstvo v mestih našega zaveznika Nemčije, ki tudi trpi pred letalci. Podli laški izdajalci nas vprašujejo, če hočemo vojsko nadaljevati? Odgovorili smo jim že davno: **Mi se samo branimo in odložili bomo orožje z Nemčijo vred šele takrat, ko nam bodo priznali pravico do obstoja in neoviranega kulturnega razvika.**

Vojna na morju.

Podli napad na avstrijsko bolniško ladjo.

Nečuvvena kršitev mednarodnega prava.

K.-B. Dunaj, 8. avgusta. (Uradno). Ces. in kr. vojno ministerstvo mornaričnega oddelka poroča: Dne 6. avgusta predpoldan so napadli letalci z bombami bolniško ladjo „Baron Call“, ki je križarila zunaj pristanišča Durazza. Od 16. bomb je padlo 13 v neposredno bližino ladjo, toda k sreči je niso zadele. Istega dne popoldne pa je napadel bolniško ladjo s skoro 1000 bolniki na krovu med vožnjo proti severu na višini Dulcigno neki sovražni podmorski čoln s tremi torpedi. En torpedo je zadel ladjo, ne da bi eksplodiral, druga dva sta letala mimo.

Ces. in kr. vojno ministerstvo, mornarični oddelak, je ukrenil potrebne korake, da

protestira proti tej nečuvveni kršitvi mednarodnega prava.

Nemški podmorski čolni potopili 3 velike parnike.

K.-B. Berlin, 8. avgusta. Uradno. Poveljnik nekega našega podmorskega čolna, kapitan-oberlajtnant v. Schrader, je poskušoval ob severni obali Irske močno zavarovani parnik „Justitia“ (32.000 brutto-register ton) z večimi torpedi ter je ladjo ostro zadel, da jo je končno naslednjega dne lahko potopil drugi podmorski čoln pod poveljstvom oberlajtnanta v. Euchschele, dasi je krilo „Justitia“ 18 rušilev in 17 ribiškkih parnikov. Radi slične konstrukcije smo mislili, da je to bivši nemški parnik „Vaterland.“ Podmorski čoln je razstrelil na zapadni obali Anglije poleg tega še dva večja parnika (eden je bil tipa „Franconia“, 18.000 ton) iz srede močno zavarovanega spremstva, skupno okroglo 57.000 ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi plen podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin, 9. avgusta. W.-B. V zavrtnem okolju okoli Azoren in zapadno od Gibraltarja je bilo vnovič pet večjih parnikov in ena jadernica z okroglo 25.000 brutto-register-tonami potopljenih. Z enim parnikom se je poleg 370 ton drugega tovora tudi kovano zlato angleške vlade v vrednosti pol milijona markov potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

3½ milijona funtov šterlingov izgubljenih.

Amsterdam, 12. avgusta. Parobrodsko društvo Cunard javlja, da je v teku leta 1917 zgubilo skozi nemške podmorske čolne ladje v vrednosti 3½ milijonov funtov šterlingov. S tem je ena tretina njegovega ladjinega parka uničenega.

17.000 brutto-register-ton.

K.-B. Berlin, 12. avgusta. (Uradno). Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju. Štirje oboroženi parniki z skupno 17.000 tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Gospodarske razmere in delo okrajnega zastopa ptujskega.

Vojna je v gospodarskem oziru vse razmere spremenila. To se občuti posebno tudi v ptujskem okraju. Medtem, ko se poklicani slovenski poslanci in ljudski voditelji v teh težavnih časih raje brigajo za „jugoslovanstvo“ ter za druge ednake politične sanjarske cilje brezplodne izvršbe, je naša prednokrajni odbor s svojim neumorno delavnim načelnikom gosp. Jožefom Ornig z vsemi močmi deloval nato, da prekoraci vse zapreke tega težkega gospodarskega časa in da pomaga kmetskemu ljudstvu ter mu pridobi vse tisto, kar je za naš gospodarski razvitek potrebno. — Res, velike so bile zapreke, katere so se morale v tem oziru prekoračiti in težko je bilo delo, zadostiti v teh časih najhujše vojne vsem strokam umnega in plodonosnega gospodarstva. Vstrajati se je tudi moralo v gospodarskem boju okraja napram kompetentnim vladinim krogom, ki večkrat niso hoteli spoznati, v kakšni meri in kako daleč se lahko okraj izkorišča. Jemali so in jemali ali za nadomestilo se ni več mislilo. V tem oziru je moral zopet vzorni okrajni odbor ptujski priskočiti, da zabra ni in zamaši zredčine, ki so večkrat nastale vsled neopravičnega postopanja vojaških in vladinih krogih. Tako gospodarsko delo je v današnjih vojnih časih jako težavno in zasluzi vsled tega temvečjo zahvalo in priznanje.

Zborovanje okrajnega odbora dne 9. avg. 1918.

Navzoči: Predsednik okrajni načelnik in župan mesta Ptuj, gosp. Jos. Ornig in

slednji gospodje člani okrajnega zastopa ptujskega in sicer: Anton Merkus, Jakob Schampa, Franz Schosters, Maks baron v. Kübeck, Franz v. Hellin, dr. Sikstus vitez v. Fichtenau, Otto Schwarschnigg, Johann Kasper, Karl Sima, Andreas Windisch, Josef Sawetz, Leopold Slawitsch, Johann Steudte, Simon Mlaker, Franz Hiltischer, Jos. Topolovetz, Michael Brenčič, Filipp Maučič, Johan Turkusch, Johan Grahar, Johann Versič in zastopnik vlade c. kr. okrajni komisar dr. Alfons Wesseli.

Predsednik: okrajni načelnik in župan Josef Ornig otvori sejo, pozdravi navzoče člane okrajnega zastopa kakor tudi zastopnika c. kr. okrajnega glavarstva Ptuj g. dr. Wesseli in potrdi sklepčnost zborovanja ter izraža ganljive besede zahvale in priznanja zalibog prezgodaj umrlemu članu okrajnega odbora gos. Maksu Straschill, opisuje v kratkih besedah njegovo neumorno delovanje in zasluge, ki si jih stekel skozi 18 let kot član za ptujski okraj, kakor tudi blagovito 25letno delavnost kot občinski zastopnik na Bregu pri Ptuj. Vse te ganjive besede poslušali so navzoči v znak žalosti in globokega spoštovanja stoje.

Nato je podal predsednik kratko poročilo o delovanju okrajnega odbora v preteklem letu, v katerem se je na okrajnih cestah okrog 15 lesenih mostov popravilo ter uporabilo tupatam čez 423 cementnih cevi in odstranilo zdrčeno in posip na bregu Vareja.

Kar se tiče novih zgradb, izgradilo se je okroglo 3 km podvinske ceste in povdarja predsednik, kako postrežljivo se je izkazalo tamošnje prebivalstvo, ki je proti plačilu dostavilo delavcem živila. Izgradilo se je tudi 3 km ceste Hintze-Sv. Martin, katera se je skoraj izgotovila.

Regulirala se je Pesnica v že dolgosti 2 kilometrov, katero delo se je radi odtegnitve vojno-vjetih Rusov žalibog moralo ustaviti.

Nadalje je poročal predsednik o ugodnem finančnem položaju in je izražal upanje, da se z dosedaj doseženimi prihranki cestam, ki so vsled vojne in pomanjkanja delavcev hudo trpele, obrača večja pozornost.

Aktivno premoženje okraja je znašalo koncem leta K 79 367-66 in je do konca leta 1917 na K 197.187-07 narastlo.

Skupni zbor je vzel ta poročila s potrjenjem na znanje.

Predsednik je poročal, da kljub največjemu trudu okrajnega odbora ni bilo mogoče priskrbeti umetnih gnojil za tukajšnje posestnike, ker se sme po sedanjih predpisih dobavljati umetna gnojila edino le poljedelskim društvam in tozadevnim korporacijam.

Član okrajnega zastopa gosp. oskrbnik Hiltsher kot načelnik ptujske podružnice c. kr. poljedelskega društva poročal je o nezadostni dobavi umetnih gnojil, ter da so bila naročila za ista že 10. julija 1918 zaključena.

Predsednik je poročal, da je okrajni odbor v zvezi z društvom okrajnih zvez in zadrug in z državnim poslancem A. Einspinner prosil za oprostitev od vojaške službe za 40 kolarjev in kovačev iz okraja. En del reklamiranih je bil oproščen.

Ces. in kr. saperski bataljon Ptuj II je prosil za dovoljenje razstreljevalnih vaj v kamnolomu Golivrh. Okrajni odbor je tej prošnji ugodil, ker se zadobi pri razstrelbi gramoz, ki ga prevzame okrajni odbor proticeni K 2— za m lomljenega kamena in K 5— za m zdrobljenega gramoz.

Del ceste Hintze-Sv. Martin zgradil se je s pomočjo vojaštva, kateremu se je kot plačilo podarilo živež v vrednosti K 3— za vsakega vojaka.

Okrajni načelnik gosp. Josef Ornig poročal nadalje, da je obrnil okrajni odbor na ces. kr. namestništvo in na centralo vnovčevalnice živine v Gradcu ostre vloge, zadevajoče pritegnitev vinogradov v poljedelsko-koristne plošče in pustitev živine ter klaje kakor takojšnjo vstavljenje rekvizicije. Ker se razmere dosedaj še niso izboljšale, prosi predsednik člana okrajnega zastopa gosp. poslanca Brenčiča, naj zastopa to pravično zahtevo na merodajnem kraju. Brenčič izjavlja, da so se v parlamentu radi te zadeve vršila že pogajanja, ki pa še niso dovedla do zaključka.

Ko se je vse navedeno hvaležno na znanje vzelo, zaključil predsednik svojo poročilo in se preide na druge razpravne točke.

Član okrajnega zastopa gosp. dr. Sikstus vitez v. Fichtenau poročal, da je okrajni odbor nakupil gramozno njivo v Strasgonjcih za 1000 kron. Ker pa jama ne daje več nobenega dobička, ker je izžrpana, se jo proda za ponujani znesek 2930 K. Poročevalec predlaga skupnemu zboru, naj to kupno pogodbo odobruje. Sprejeto.

Poročevalec, član okr. odbora gosp. Joh. Steudte je predlagal o raznih občinskih dokladah v sodnem okraju Ptuj. Njegov predlog se je enoglasno sprejel.

Nato vršila se je dopolnilna volitev za umrlega člana okrajnega odbora gosp. Maksa Straschill. Izvoljen je bil enoglasno gosp. Franz Schosteritsch iz Sv. Vida pri Ptuj.

Član okrajnega zastopa gosp. direktor H. Kasper opisal je v daljšem razmotrivanju gospodarski položaj okraja in je prečital računsko zaključke obeh let ter proračun za leto 1918, ki se premika približno v okvirju proračuna lanskega leta, ter da se prevede tudi za leto 1918 50% okrajna doklada. Po daljšem razgovoru večih članov okrajnega zastopa stavi poročevalec predlog, naj se odobri računsko zaključka za leto 1916 in 1917

kakor tudi proračun za leto 1918 in naj se podeli okrajnemu odboru kot računodajniku olajšilo. Za ta predlog se glasuje in se ga enoglasno sprejme.

Poročevalec okrajni načelnik gosp. Josef Ornig je stavil predlog o sestavi varstvenega cestnega sklada, katerega sestavo pozdravlja okrajni odbor kar najtopljeje, ker uvidi v njem nujno potrebo uredbe sedanjega cestnega sistema za vedno večji avtomobilski promet.

Da je mogoče ustreči vsem zahtevam moderne prometa, moralo bi se v prvi vrsti popraviti mostova čez Dravinjo in Pesnico.

Ker pa okraj sam ne poseduje tako visokih sredstev, da bi zamogel odgovoriti zahtevam moderne zgradbe cest, morala bi se zagotoviti izdatna pomoč od strani države in dežele. Predlog se je enoglasno sprejel.

Slučajnosti.

Član okrajnega zastopa gosp. Franz Schosteritsch se pritožuje o brezmejnih rekvizicijah živine v okraju in prosi, naj okrajni odbor deluje z vsemi mu na razpolago stoječimi sredstvi na to, da se vendar enkrat v enaki meri tudi v drugih delih monarhije nastopa, kakor na Zgornjem Štajerskem, Češkem, Nižjeavstrijskem itd.

Član okrajnega zastopa gosp. Leopold Slawitsch prosi, da se deluje na to, da se v celni kronovini enakomerno nastopa, ker vendar ne gre, da se en del dežele popolnoma izsesa in se ga uniči, medtem ko se je na primer na Zgornjem Štajerskem 1000 in v Srednjem Štajerju 1500 glav živine manje rekviriralo, kakor se je to predpisalo.

Predsednik pretresuje, nujno potrebo vzdrževanja stanja živine in uvažuje nemogočnost izvrševanja poljskih del pri popolnem uničenju živinskega stanja. Izražal je tudi, naj se poprimajo spodnještajerski poslanci raje za boljši razvitek gospodarstva, kakor da gonijo brezplodno politiko v parlamentu. Ko je zastopnik vlade dr. Alfons Vesseli razjasnil zadnja pogajanja v oddaji živine, obljubil je predsednik vse storiti, da se obvaruje okraj v prihodnje pred nadaljnjimi gospodarskimi škodami.

Nato je govorilo več članov deželnega odbora in zastopa o poslabšanem stanju cest v raznih krajih okraja, nakar jim je raztočeval in predložil predsednik, okrajni načelnik gosp. Ornig neizmerne težkoče, na katere zadene okraj vsled pomanjkanja voznikov in vprežne živine pri dovozu gramoz.

Član okrajnega zastopa državni poslanec Brenčič poročal je o postopanju vladnega komisarja gosp. dr. Egon v. Schrey, ki je v okrajnem zastopu ormoškem razpisal roboto, po kateri so bili tamošnji posestniki primorani, voziti gramoz na ceste. Rekel je tudi, da so po postavi posestniki celo primorani vsak v svojem okrožju okrajnemu zastopstvu na pomoč hiteti in pri zgradbah cest pomagati ter dovažati na iste gramoz.

Predsednik se mu je zahvalil za to izpodbudo in je obljubil, da hoče pospešiti tozadevne korake.

Mnenja smo, da se bodo torej posestniki neobotavljaje odzvali predlogu njih poslanca Brenčiča in bodo radovoljno žrtvovali svoje delavske moči v dosegu lepih cest v okraju, saj jih njihov poslanec Brenčič vspehuje k roboti... (Op. ur.)

Član okrajnega zastopa gosp. Leopold Slawitsch predlaga, naj deluje okrajni odbor pri prebivalstvu okraja na to, da se isto bavi bolj marljivo z sejanjem konoplje in lanu ter prosi okrajni odbor, naj pri merodajnih mestih pospeši korake, da se ljudstvu pravočasno nakaže obleka in obuvalo, ker so tozadevne razmere postale že neznosne.

Nadalje je gosp. Leopold Slawitsch vložil zopet prošnjo, naj okrajni odbor pospeši korake za prosto in neovirano sajenje tobaka, da se tozadevne dosežene ugodnosti še bolj razširi.

Nato je stavil še predlog, naj se lastniške svinj prisili do cepljenja istih, da se jih obvaruje pred tako gosto nastopivšimi kužnimi boleznimi.

Predsednik obljubil je odpomoč.

Član okr. zastopa Leop. Slawitsch stavi končno še predlog, naj okrajni odbor predoči kmetom neugodnosti in zgube, ki jih imajo pri nepraktičnem obdelovanju njiv z ozkimi ogoni in naj deluje nato, da se ta v obče napačni sistem odpravi.

Član okrajnega odbora Maks baron v. Kubeck se je pritožil o življenju nevarnem stanju občinske ceste v Gorenjskem vrhu in naproša okrajni odbor, naj da popraviti ta del ceste na stroške občine. Sprejeto.

Nato se je govorilo o škodah, ki jih povzročujejo vrane in drugi škodljivi ptiči na setvah in se je pretresovalo, na kak najljubši način se te škodljivce uniči. Končno je poslanec Brenčič še predlagal, naj se sadi ob okrajnih cestah le močna in zdrava sadna drevesa.

Težka je bila torej naloga okrajnega odbora in na mnoge zapreke in ovire se je bilo zadelo posebno v tem težkem vojnem času, preko katerih se ni moglo kar gladko preiti, marveč moralo se jih je prej izravnati, da se je ohranila pot do gospodarskega razvitka okraja gladka. Trdovratno oporo je imel okrajni odbor posebno pri oblastvih, ki so ga na nepravilni način označile kot paradiz Štajerske in so ga zategadelj gospodarski popolnoma izkoristile in izsesale; zlasti vsled brezprimerne rekviriranja trpel je okraj največje gospodarske škode. Ali svojo nalogo je kljub vsem zaprekam in oviram gladko in obče zadovoljivo izvršil. In zakaj? Zato, ker ni gledal ne na desno, ne na levo, ampak je neumorno deloval edinole za procvit in dvigo gospodarstva v okraju. In to ga ojačuje in dela ponosnega za bodočnost. Sam in na nikogar opiran, je izvrševal okrajni odbor svojo nalogo vestno in vzorno. Medtem, ko so podpirani v drugih krajih in deželah okrajni odbori od svojih državnih poslancev, stal je in stoji ptujski okrajni zastop popolnoma sam na svoje lastne moči navezan, ker se brigajo njegovi poslanci raje za politiko, ki bi nas naj spravila pod srbski ali jugoslovanski jarem. Naše ljudstvo pa se prav nič ne zanima za take politične fantazije, marveč hoče le gospodarsko delo, kakor ga izvršuje ravno delavni ptujski okraj pod vzornim vodstvom njegovega velezasluženega načelnika in župana gosp. Jožefa Ornig.

Politični utrinki.

Naš cesar v nemškem glavnem stanu.

Posvetovanja v nemškem glavnem stanu.

K. B. Dunaj, 13. avgusta. Cesar Karl podal se je danes zjutraj v nemški glavni stan. V spremstvu vladarja se nahaja med drugimi najvišji dvorni mojster grof Hunyady, minister zunanjih zadev grof Burian in šef generalštaba, generalni oberst baron v. Arz.

Tudi bulgarski prestolonaslednik Boris je posetil včeraj cesarja Viljema v velikem glavnem stanu s svojim obiskom.

Po vašem petju se vas spozna in po vaših delih se vas ocenjuje.

„Slovenski Gospodar“, glasilo umazane veleizdajalske politike, se zaganja v zadnjem uvodnem članku ves razkačen v „Štajerca“ in druge slovenske avstrijsko-misleče liste, ker se je v njih svoječasnno škofe, ki so se izrazili za jugoslovansko deklaracijo in so na ta način srfotali s svojimi idejami kakor beli golobčki z umazaniami zločinskimi srci v tabor sovražnikov, na pošteni način opominjalo in jim njihove pregrehe očitalo. Ker se zavzemamo vedno za pravo avstrijsko misel in odločno in očitno branimo temelje naše mile domovine proti veleizdajalskim elementom, bodisi, da se nahajajo isti v škofovskem ali kakoršnem koli si stanu, imenuje nas „Slov.

Gospodar“ zato podavače-prostozidarje? Kdo je torej večji zločinec? Škofje in njim podrejeni farški hujskači, ki se zaganjajo in delujejo z vso vmeno proti Avstriji in cesarski dinastiji ter razširjajo po cerkvah in prižnicah propagando veleizdajstva ali mi, ki se pošteno in odkrito branimo in borimo za obstanek Avstrije in nerazdeljivost njenih kronovin? Sodba je logična. Naš boj proti vam pa je pošten in pravičen. Ugonobiti in razrušiti se morajo vaši načrti in fantastične sanjarije o Jugoslaviji in njenih devetih nebesih. Prezv. knezoškofa mariborskega pa pozivljamo, naj vendar enkrat tudi on izrazi svoje mnenje, če je za ali proti? Če se izrazi proti strupeni gonji, ga vprašamo: Kaj namerava prevzv. knez in škof storiti, da se v njegovi škofiji zaduši kalveleizdajalskega protiaustrijskega duha nekaterih njemu podrejenih duhovnikov in da se zopet uvede krščanski mir in ljubezen do bližnjega? Ker še stojimo hvala Bogu vedno na rodni avstrijski zemlji, in ščitimo stebre habsburške dinastije, se nadejamo, da nam naše vprašanje ne ostane neodgovorjeno, da se znamo v prihodnje po tem ravnati, in da jih zamoremo po njih petju spoznavati in po njih delih ceniti.

Veleizdajalec mladočeh lajtnant Stiny.

Naša zadnja ponesrečena ofenziva proti Italiji temelji na podlagi veleizdajalstva. O tem smo sicer že zadnjič jasno poročali. Kakor se je iz c. in kr. vojnega stana in drugih zanesljivih virov ter od italijanskega armadnega poveljstva izvedelo, odlikoval se je pri tem izdajstvu med drugimi prav posebno tudi fanatičen in silno navdušen mladočeh lajtnant Stiny, katerega se „Slov. Gospodar“ sedaj sramuje in hoče njegovo češko narodnost na druge zvaliti, češ, da je zahajal vedno le v nemške šole. A kaj to — za nas je in ostane le podli veleizdajalec Stiny, češke narodnosti. Zakaj se ga vendar sramujete, saj prihaja iz vašega vzgojevališča in vaše šole ter je in ostane za večne čase vaš vredni veleizdajalski tovariš... Prav čudno, tovariš se tovariša sramuje in obadva izvršujeta eno in isto „plemenito“ delo.

Le voditelji-zapeljivci slovenskega ljudstva so veleizdajalci.

V zadnji številki stavi „Slovenski Gospodar“ glasilo najpodležjih hujskarij proti Avstriji in njenim zvestim zaveznikom, vprašanje: „Ali smo Slovenci veleizdajalci?“ Evo, tukaj v odgovor: „Opetovano se je občudovalo in se občuduje še danes vedno patrijotične in nad vse hrabre čine slovenskih vojakov na bojiščih ter požrtvovalni duh slovenskega ljudstva v zaledju. Brezprimerni čini slovenskih vojakov na vseh bojiščih in njih neomahljiva zvestoba do cesarja in domovine, zapisani bodo z zlatimi črkami v analih naše vojne zgodovine. Enakomerno se jim pridružuje požrtvovanje slovenskega ljudstva v zaledju. Žene, starčki in otroci vzeli so v odsotnosti njih možev in sinov molče vse težko težkega gospodarskega in poljedelskega dela na sebe in so v potu svojega obraza od rane zore do poznega mraka vstrajali vsak na svojem mestu, da preskrbijo našo milo domovino, ki je bila od celega sveta sovražnikov ogrožena in obkoljena, z potrebnimi življenjskimi sredstvi. In to nalogo so v ljubezni do lastne svoje grude slavno izvršili. Slovensko ljudstvo torej, ki je jasno dokazalo za kogar njegovo srce čuti in bije, ni izdajalsko, ker njegov značaj ni kalil nikdar strupa veleizdajstva. Veleizdajalski so le voditelji, takozvani zapeljivci slovenskega ljudstva, ki bi ga radi odtujili od Avstrije in njegovega presvitlega cesarja in ki bi ga z laskavimi besedami radi pognali v splošno brezdnost njih peklenškega načrta. Veleizdajalci so le tvoji voditelji, o zapeljano ljudstvo, ki so se zedinili z našimi sovražniki in rujejo med slovenskim vojaštvom na bojišču, hoteč ga prisiliti do zločina prisegolome do svojega cesarja in domovine. Veleizdajalci so edino le oni, ki hujskajo v zaledju, željno pričakujoč trenutka poraza Avstrije, za ka-

tero smo vsi toliko na krvi in blagu žrtvovali, da bi si na njenih še kadečih se razvalinah ustanovili jugoslovansko državo in porušili njih starozgodovinske temelje. Peklenški je ta veleizdajalski načrt. Zakaj je sicer „Slovenski Gospodar“ in več drugih slovenskih listov deloma vstavljenih in deloma za fronto strogo prepovedanih? Zato, ker so pisani od voditeljev veleizdajalcev Avstrije, kojih nevarna gonja je strupena za fronto in zaledje. Vedite torej, o cesarju in domovini zvesti slovenski vojaki in ljudstvo, kdo je veleizdajalec v Avstriji? Tisti, ki se izdajajo za vaše voditelje in vam obljubujejo boljšo bodočnost v ustanovi jugoslovanske države, so tebi o ljudstvo, cesarski dinastiji in državi nevarni izdajalci. . . .

Zvišana krušna cena.

Kakor se nam vsaj obeta, bodemo v malo dneh plačevali znatno dražje svoj vsakdanji kruh, kakor doslej. Vlada pravi, da bi morala vsled zvišanja žitne cene doplačati nad eno milijardo kron iz lastnega, če bi hotela oddajati moko in kruh po prejšnjih cenah. To je edini argument, ki vsaj nekaj velja . . .

Velja pa le na videz. Recimo, da vlada plača res eno milijardo kron. To milijardo bi morala vlada dobiti nazaj od davkoplačevalcev, kakor mora (ali bi vsaj morala) in krivati tudi vse druge izdatke iz davkov. Davkoplačevalcev je danes dovolj, in sicer vojnih liferantov, ki so si nakopičili cele grmade denarja. Zakaj država ne pritegne teh, zakaj jih vendar ne obremeni kakor to zaslužijo in kakor to ti vojno-dobičkarji žepi prav lahko prenesejo?

Namesto edinega pravega in umestnega pota obdačenja premožnih vojnih liferantov in židovskih navijalcev cen, ter drugih vojnodobičkarjskih slojev, stopila je vlada na pot, ki se ga izogibljive danes vsa moderna finančna politika. Ta zvišana krušna cena podobna je davku, naloženemu na vsako glavo (Kopfsteuer) in ta davščina stoji danes pri tej neizmernej sliki slojev v ravno kričečem nasprotju z modernimi socijalnimi načeli, ki zahtevajo, da naj država ne varuje bogatinov — kapitalistov ampak slabotne, v gospodarskem oziru itak dovolj obremenjene in izsesane sloje.

Kakšna bode posledica zvišanja krušnih cen? Prva bode ta, da bodo delavci rekli: Dobro, če je kruh dražji, zahtevamo tudi toliko več dnevne plače. Delodajalci prevrali bodo stroške te zahteve delavcev zopet na druge sloje in rezultat tega bode nova, še večja draginja od dosedanje, katero bodo trpeli v prvi vrsti javni in zasebni nastavljenici, ki se preživljajo od mesečnine. Nastale bodo druge draginjske doklade, ki se bodo zopet iskale v novih davkih in pri tiskarni bankovcev. Kaj pa pomenja za državo pomnoženo število bankovcev, vemo vsi. In vse to se stori radi tega, da se čuvajo veliki kapitalisti, ki držijo napram vladi svoje polne žepa prav dobro zaprte. Ni jim mar, če tudi država danes ali jutri propade, samo da sede oni na svojem zlatu, kajti to je njihov bog in patrijotizem . . .

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Cene brivcev v Ptujju. Radi velike draginje, kakor tudi radi pomanjkanja mila in perila, je deželno društvo brivcev za Štajersko, kakor v vseh drugih mestih zvišalo cene tudi v Ptujju, in sicer za britje K 1.—, za striženje las K 1:50.

Iz Meretince pri Ptujju se nam poroča, da baje tam leži že delj časa požeto žito na polju in nikogar ni, da bi ga spravil. Tam se nahajajoči židi (begunci), za katere je to žito, niti mezinca ne ganejo, da bi se to nujno

delo dovršilo. Saj je tudi umevno, so ja vendar židi, kakor oblast sama reče „Handelsvolk“ in kristjani le zato, da jim grla nastijo. Pač povsodi „avstrijska bolezen“, ki nas dovede še na . . .

Na hrvaški meji je strog vojaški kordon, da se blago iz Štajerskega ne vtihotapi čez mejo. Pride ubog granicar in nese nekaj blaga, kakor je že navajen iz mirovnih časov čez mejo, se ga prime in se mu blago odvzeme. Žid Majder (kot žid seveda steber države) iz Dubrove pri Zavrču pa je te dni peljal cel voz vžgalic čez mejo in nikdo se za to ni zmenil. Sedaj pa prodaja ta žid škatljico vžgalic po 60 vinarjev na Hrvaškem. Spet naša avstrijska bolezen. Žid in pop!

Kako se nas tira v glad! Kako smo zvedeli iz zanesljivih virov, se je vsa pšenica, ki se je dosedaj od kmetovalcev prostovoljno oddala, tako dobro od tozadevnih oblastev shranila, da je — za nič. Vsak ve, da se mora žito, ako se sveže in mokro spravi, dobro premetavati — a to ne vedo naše oblasti. „Wie lösen wir unsere Brotfrage“ je napis knjižice, ki se jo toliko hvalisa. Ob času bodemo povedali, kako si to praktično uredi pisatelj knjižice!

Povsod rdečica pri svinjah — a nikjer cepila. Vedno in vedno oglasijo se kmetje iz okolice, posebno iz obmejskih krajev, pri nas, ter larmajo, da jim je že kuga in rdečica pri svinjah vse ugonobila in nikjer ni najti sredstva, cepila proti tej bolezi. Živinozdravniki so že nekaj sredstvo naročili, a do danes še ga niso dobili. Mi drugače ne moremo reči, kakor obrnite se do kmečkih poslancev Korošca, Brenčiča in drugih takih „odrešenikov kmetov“, naj se vendar enkrat za res pobrigajo za kmeta in njegove potrebe, namesto, da se potegujejo za politiko, jugoslovansko homatijo in veleizdajsko hujskanje.

Korošec kot poslanec, vendar dober dušni pastir! Opazovalec nam piše, da je že čestokrat videl Korošca se na železnici peljati na Dunaj „regirat“, a vedno bil je v spremstvu ene ali dveh „spokorjenih“ punčk! Seveda, čas je denar, in če drugje ni močeve vplivati duševno in duhovno na spokorjenice, mora se to goditi tudi med vožnjo. Tak politik pač ne sme nikdar pozabiti tudi svetega svojega poklica.

Ne napadajte rekvizijskih komisij! Letos spomladi je občinski predstojnik Ačko v Oselu pri Slov. Bistrici, kakor znano, napadel na zverinski način davčnega uradnika Kahlerja, ki je bil prišel k njemu kot rekvizijski komisar s par vojaki. Poskušal ga je ustreliti, ali samokres se ni sprožil; nato ga je hotel napasti s sekiro, ali Kahlerju se je posrečilo, udarec še pravočasno odbiti. Zadobil je rane na glavi in rami. Ačko je bil na to s svojim hlapcem, ki mu je pri tem pomagal, obsojen in sedaj je deželno in prizivno sodišče v Gradcu zvišalo Ačko kazni na 15 mesecev, hlapcu pa na 6 mesecev strogega zapore.

Bivši minister dr. Hochenburger umrl. Dne 1. avgusta je umrl v Gradcu v starosti 61 let bivši justični minister in advokat dr. Hochenburger. Kot justični minister deloval je od leta 1909 do novembra leta 1916. N. p. v m.!

Od Sv. Jurja ob juž. žel. se nam poroča: Pred nekaj časom mudil se je v Sv. Jurju ob juž. žel. predsednik jugoslovanskega kluba dr. Korošec. Vojakov, ki so bili slučajno takrat na postaji, polastila se je sveta jeza. Zagnali so krik in vrišč in so začudeno povpraševali: „Kaj, tukaj se sedaj klati ta podaljševalcev vojne? Nemir in razburjenje nad njim je naraščalo od trenutka do trenutka. K sreči je pa vojaški vlak kmalu nato odrinil, drugače bi se jugoslovanskemu apostelju Korošcu pripetilo, da bi ga bili mazilili še na drugem delu telesa . . .

Vojaki, bodite previdni! Neprevidnost vojakov na vlakih je neverjetna. Včasih niti ne počakajo, da bi se vlak prav vstavlil, ga že naskakujejo in silijo na prostore, kjer morejo celo na strehe zlezajo, z vlakov skačejo, predno se vstavijo, celo na prav nevarnih me-

stih. Zato je vse polno nesreč. Vojno ministertvo je zato izdalo stroge odredbe, in kdor se ne bode ravnal po njih, bode strogo kaznovan. Dvema vojakoma, ki sta se nahajala na strehi, so telefonske žice odrezale glavi, tretji vojak je zadel na strehi vagona, na zid tunela in si je zlomil tilnik. Take nesreče se dogajajo vsak dan.

Razno.

Novo poštno pristojbine. Od 1. septembra t. l. zvišajo poštno, brzovozne in telefonske pristojbine v glavnem sledeče: Pisma: pismo do 20 gramov 20 v, za vsakih nadaljnjih 20 g 5 v več. Dopisnica 10 v. Tiskovina za Nemčijo, Ogrsko, Bosno do 50 g 5 v, za 100 g 11 v, za vsakih nadaljnjih 50 g 3 v več. V inozemskem prometu se ni nič izpremenilo. Vrednostna pisma zaprta za vsakih 300 K 10 v. Poštne nakaznice do 50 K 25 v, za vsakih nadaljnjih 50 K 5 v več. Zavoji (se morajo odslej oddajati frankirani) do 5 kg 100 v, do 10 kg 220 v, do 15 kg 320 v, do 20 kg 420 v. Brzovozne dostavitve (odslej ne več za poštni kraj, ampak za brzovozni dostavitveni okraj): za 1 zavoj 100 v, za druge pošiljkatve 60 v. Brzovozne pristojbine: Poleg navadne pristojbine še 20 v za vsako brzovozno. Telefonske pristojbine. Pri glavnih mestih je osem omrežnih skupin; cena za pozamezno priklopitve 160 do 480 K; za polovične priklopitve 100 do 200 kron, za četrtinske pa 120 do 190 kron. Zvišajo se tudi različne stranske pristojbine. Za telefoniranje z Ogrsko in Nemčijo se bo pobiral vojni pribitek in sicer za vavadnega pogovora z Ogrsko 20 v, z Nemčijo 40 v. Za nujni razgovor se plača trikratni pribitek. — Skupni povisek bo virgel okroglo 63 milijonov kron.

Stalni dopusti. Vojna uprava je odredila, da se mora vsem pripadnikom rojstnega letnika 1868, ki imajo pravico do poljedelskega dopusta, in dosedaj še niso dobili stalnega dopusta, brez izjema in takoj dati stalni dopust.

Vi se peljete na obisk, se podate v kino, gledališče, restavrant in pustite Vaše vrata takorekoč popolnoma odprta. V največ slučajih primitivne ključavnice ne nudijo skoraj nobenega varstva proti vlomom z ponarejenim ključem ali vitrihom. Celo z enim vpojnjenim žebljem se na lahek način večina ključalnic odpre. „Viktoria“ patentiran varstveni ključ prepreči te nevarnosti popolnoma in zmanjša mogočnost vloma do minuma! Cena za en komad 8 kron z pošto pošiljlatvo 9 kron. Samo zastopstvo za južne dežele in Balkan: Generalno zastopstvo „Viktoria“ tvornica varnostnih ključev v Zagrebu in M. Drucker, Ilica 39, kakor tudi v večini trgovin z železom.

Gospodarske stvari.

Previdnosti pri krmiljenju svinj.

Pogosto se pojavljajo svinjske bolezni (svinjska kuga, rdečica) pri svinjah, ki se krmijo s pomijami in z odpadki iz klavnice, mesnice, prekajevalnice, pralnice za čreva, milarnice, tovarni za lim i. t. d.

Sicer se je že opetovano opozarjalo na nevarnosti malomarnega krmiljenja svinj s takšnimi odpadki. Ker se pa z ene strani baš zdaj pri obstoječi pičlosti krmil morajo kolikor se da izrabljati ti odpadki, z druge strani se pa tudi morajo iz tehničnih razlogov aprovizacije preprečevati izgube svinj vsled bolezni, je poljedelsko ministerstvo naročilo podrejenim oblastvom, da vnovič opozorijo prizadete kroge, da se morajo imenovani odpadki eno uro kuhati, predno se pokrmijo. Na ta način se ugonobijo v odpadkih se nahajajoče kali, ki povzročajo svinjske bolezni.

Navarno je tudi, ako se daje svinjam nekuhana voda, v kateri se je pralo svinjsko meso ako se izliva takšna voda na prostore, po katerih hodijo svinje ali osebe, ki svinjam strežejo. C. kr. poljedelsko ministerstvo.

Loterijske številke.

Gradec, 31. julija 1918: 26, 89, 63, 76, 6.
Dunaj, 27. julija 1918: 52, 62, 41, 65, 53.
Trst, 7. avgusta 1918: 52, 18, 49, 12, 69.
Linc, 3. avgusta 1918: 34, 76, 52, 50, 51.

Zadnji telegrami.

Italijanski napadi v pokrajini Tonale.
Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 14. avgusta. Uradno se danes razglašajo:

Italijansko bojišče v Tonale-pokrajini nastopal je sovražnik včeraj k napadom, ki smo jih že delj časa pričakovali. Uvodil jih je predpoldan skozi sunke proti v izvirnih pokrajinah Noce in Sarca di Genova stoječim stražam. Popoldan sledil je po močni artiljerijski pripravi na naše Tonale-pozicije. Boji potekali so se za nas ugodno.

Drugeče na jugo zapadu nobeni posebni dogodki.

Albanija. Vzhodno doline Dovelj polastili so se naši bataljoni nekaterih odpornih točk sovražnika. Šef generalštaba.

Ponehanje bojev na zapadu.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 14. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Uspešni boji v prednjem polju med Yser in Scarpe. Južno Merrisa in južno Lyse izjalovili so se sunki sovražnika.

Armadna skupina generalobersta v Boehn. Delni boji obojestransko Somme in severno Avre. Zapadno in južno-zapadno od Lassigny napadel je sovražnik iz nova. Njegov napad se je v našem ognju zlomil. Bolj južno odbili smo sovražnika v protisunku.

Prvi generalkvartirmeister Ludendorff.

Raztrgane nogavice in zokni

se brezhibno kakor novi popravijo iz 3 nogavic ali 4 zoknov dobite 1 par. Postavno zavarovano. Mnogo priznanih pisem. Brüder Slawitsch, sprejemno mesto I. mariborske popravljalne delavnice za nogavice in zokne, Waly Omann, Maribor, Burggasse Nr. 15. 96

„VICTORIA“ Ključavnice v ključalnicah!

zak zavarovana varstvena zapora. Svetovni patent! Senzacionalna iznajdba!

Vsako vdrtje z nepravim ključem onemogočeno. — Se da takoj in lahko pritrđiti na vsako ključavnico. — Navodilo k vsakemu ključu zastonj. — Vkljub neprecenljivih prednosti čudovito ceno.

Cena vsaki garnituri:

Za vrata (z dvema ključema) K 8'—, s pošto K 9'—
Za vrata (z dvema ključema) ponikljano K 9'—, s pošto K 10'—

Za miznice itd. svetlo K 8'—, po pošti K 9'—

Pazite na znamko in zavrcajete ponaredb.

Razposilja se samo proti vpošiljavni denarja naprej. Iščejo se zastopniki!

„VICTORIA“ tvornica varnostnih ključalnic in zaklepo

Generalno zastopstvo:

„Victoria“ Zagreb št. 26, Trenkova ul. 12, (Hrvatsko) Telefon 20—26. —

Mestna prodaja Bazar König, Ilica 20 in M. Drucker, Ilica 30, kakor tudi v vseh večjih trgovinah z železom. 335

Pridna viničarska družina

z najmanje 3—4 delavskimi močmi, se sprejme. Vstop s prvim novembrom. Pridnim in poštenim ljudem plačam polovico več kakor so krajevne plače in jih podpiram z življenjskimi sredstvi. Pojasnila daje R. Flick, Fram (Frauheim). 372

pridna, zvesta in delavna, katera se zastopi na poljskem delu, se sprejme v dobro službo pri gosp.

Leop. Slawitsch

trgovec, Ptuj. 380

Firnež iz lanenega olja, pravo laneno olje in kopallake

se za lastno rabo kupi in dobro plača.

Ponudbe prosi **Albert König, Ptuj**, hotel Osterberger. 400

V četrtek, dne 22. avgusta t. l. ob 8. uri zjutraj se vrši pri Maksimilijan-cerkvi v Gaberjah pri Celju 401

licitacija odbranih konj in žrebet.

Kupovalci se morajo izkazati z legitimacijami politične oblasti prve inštanice.

Nadomestni oddelek konj ozdravljalna postaja za gorsko artiljerijo v Celju.

Ces. kr. okrajno glavarstvo Maribor, 12. avg. 1918 Štev. 565.

Stavbni okraj Slovenjgradec. Dražba sadne žetve.

Razglas.

Letošnja sadna žetev ob državni cesti Drauvalda se dražbenim potom na sledeči način proda in sicer: dne 22. avgusta 1918 ob 12. uri popoldne pri mostni mitninski hiši v Hohenmauthenu ob cesti km 47 do 55, ob pol 2. uri popoldan pri gostilni Lukas v Mahrenbergu ob cesti km 38 do 47 ob pol 4. uri popoldan pri gostilni Fresen v Fresenu ob cesti km 13 do 38.

Oddaja sadne žetve vrši se na prošnju tudi po kilometrih.

Kupne zneske z pristojbino kolekov po skali II. in III. je položiti takoj po podraženju.

Cestnemu mojstru in cestarju po razpisu deželne namestnije št. 14 590/2 1908 pristojeca in od licitacije izključena sadna drevesa se morajo z apnenim obročkom v širokosti 10 cm zaznamovati.

Ces. kr. vodja stavbnega okraja: Ing. Fritz von Frizberg l. r.

Priporočljivo proti 403

Oidiju

Rudeči kalij (Rotkali)

(Kalium-permanganat) 15 dkg na 100 litrov vode, za dobiti pri Mag. pharm. V. Hayd-a naslednik J. V. Poberay, medicinska drogerija in sanitetna trgovina „k zlatem križu“, Ptuj, Bismarckgasse št. 6.

Surovi vinski kamen

(Weinstein) kupuje v vsaki množini Mr. pharm. V. Hayd-a naslednik J. V. Poberay, medicinska drogerija in sanitetna trgovina „k zlatem križu“, Ptuj. 404

Čebelni vosek in med

plačuje po najboljših cenah. Posoda se pristavi. Agentura Rayer, Maribor, Tegetthoffstrasse 57. 370

Prostovoljna sodnijska dražba nepremičnin.

Od ces. kr. okrajne sodnije Ptuj se po prošnji dedičev po dne 13. julija 1918 umrli **Rozaliji Jurše** sledeče parcele nepremičnine E.-Z. 92, kat. obč. Hajdina v sledečih skupinah javno proda:

1. skupina: parcela 72, stavbni prostor 26 Spodnja Hajdina, hiša z gospodarskim poslopjem, 14 arov 39 m²; 1070|1 travnik, 40 arov 21 m²; 1070|2 vrt 20 arov 70 m²; 1071|1 njiva, 29 arov 05 m²; in k temu pripisani deleži vl. št. 162, kat. obč. Hajdina skupaj za izklicno ceno K 6247'95.

2. skupina: parcela 971 njiva, 63 arov 77 m² za izklicno ceno K 1344'05;

3. skupina: parcela 996 njiva, 45 arov 68 m² za izklicno ceno K 1142.

4. skupina: parcela 1042 travnik, 25 arov 56 m² za izklicno ceno K 771'20;

5. skupina: parcela 944 njiva, 37 arov 66 m² za izklicno ceno K 941'50.

Dražba se vrši v pondeljek dne 2. septembra 1918 ob 9. uri predpoldan na licu mesta v Spodnji Hajdini št. 26.

Pri dražbi nepremičnin znese vadij 1/10 izklicne cene, pod katerim se ponudb ne sprejema.

Na dražbenih posestvih zavarovanim upnikom ostanejo brez ozira na prodalno ceno pridržane pravice terjatve.

Prodajalci si pridržijo v odklonitev kupcem 8 dni premisleka po podelitvi prubitka. Dražbeni pogoji so razvidni v ces. kr. notarijski pisarni Franca Strafella v Ptujju med uradnimi urami. Nepremičninski dražbi sledi prostovoljna javna dražba premičnin in pohištva. Kupna cena za te predmete se mora v gotovini položiti in se mora iste takoj odstraniti.

Ces. kr. okrajna sodnija Ptuj, odd. VII., dne 15. avgusta 1918.

Mlinar

kateri vodi ob enem električno luč, se takoj sprejme pri Florjan Gajšek-u v Loki pri Zusmu. Starejši imajo prednost. Plača po dogovoru.

387

Konjski hlapec

trezen, ki ima do tega veselje, se takoj sprejme pri Hansu de Toma, Bad Neuhaus pri Celju. 388

2 viničarja

s 5 delavskimi močmi za Potschgau in Waldberg se na jesen sprejmeta. Rittmojster von Fabrici, Potschgau. 390

Ces. kr. okrajno glavarstvo Maribor,
12. avgusta 1918.

Štev. 29034/585.

396

Stavbni okraj Maribor.
Dražba sadne žetve.

Razglas.

Letošnja sadna žetev ob državni cesti stavbnega okraja Maribor se dražbenim potom na sledeči način proda:

1. Na tržaški cesti dne 23. avgusta 1918 ob pol 11. uri predpoldan pri cestarski hiši v Slov. Bistrici ob cesti km 85 do 94.

Ob 2. uri popoldan v gostilni Hermann v Zgornji Pulskavi ob cesti km 75 do 85;

2. Dne 24. avgusta 1918 ob 9. uri predpoldan ob cesti km 57 do 62 v pisarni stavbenega oddelka ces. kr. okrajnega glavarstva, soba št. 20, I. nadstropje.

3. Drauwaldska cesta: dne 24. avgusta 1918 ob 9. uri predpoldan v pisarni stavbenega oddelka ces. kr. okrajnega glavarstva I. nadstropje, soba št. 20 za cesto km. 5 do 12.

Oddaja sadne žetve vrši se na prošnjo tudi po kilometrih.

Kupni znesek z pristojbino kolekov po skali II. in III. je položiti takoj po podraženju.

Cestnemu mojstru in cestarju po razpisu deželne namestnije št. 14 590|2 1908 pristojna in od licitacije izključena drevesa se morajo zaznamovati z apnenim obročkom v širokosti 10 cm.

Nadaljni pogoji se naznanijo pred začetkom dražbe.

Ces. kr. uradni vodja:
Dr. Krammer I. r.

Hlevski mojster Stallmeister

K našemu iz 30 glav obstoječemu konjskemu stanju se pridnega hlevskega mojstra (Stallmeistra) pod zelo ugodnimi pogoji takoj sprejme. Pogoji: Če mogoče vojašine prost, mora biti izvežban v strežbi konjev, v pokladanju in vožnji. Prosilci za to službo naj se osebno predstavijo pri tovarni strojiva poleg Ptujska gore pri Ptujju. (Gerbstoff Fabrik Monsbergh nächst Maria-Neustift bei Pettau. 389

Opravnik in opravnica Schaffer u. Schafferin za 14 ha obstoječo ekonomijo se išče. Če mogoče zakonska človeka z znanjem nemškega jezika. Za hrano in stanovanje se skrbi. Pogodbe z zahtevno plače je nasloviti pod „Skorajšnji vstop 2450“ (Baldiger Eintritt) na upravo „Štajerca.“ 392

8 vinarjev

(za eno dopisnico) Vas stane moj katalog, katerega se vam dopiše na zahtevo brezplačno. Ces. in kr. dvorni literant **Hanns Konrad, razpošiljalnica v Brúxu št. 1786** (Češko.) I-a britev iz srebrnega jekla K 7—, 9—, 11—. — Varnostni brivni aparati, ponikljani K 750. Dvoredna rezervna rezila (Reserveklängen) za tucat K 12—. Aparati za rezanje lasi in brade K 26—28. Razpošilja proti povzetju ali naprej-pošiljati. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. 376

Trgovski vajenec, več slovenskega in nemškega jezika z 2 1/2 leta učenja v manufakturi, želi še eno leto v trgovino z mešanom blagom. Več pisмено. Naslov pove upravnistvo. 391

Protinske steklenice

(Gichtfluid-Flaschen) vsebina 75 cm³ kupujem nazaj in plačam 10 vin. za kos. 394

Rabljene steklenične zamaške (stopelje) plačam po dnevnih cenah. Ig. Behrbalk, lekarinar, Ptuj.

POZOR!

Sveže in suhe gobe, lisice (Eierschwämme), črnice in brusnice, kakor **kostanje** v vsaki množini kupuje in plača po najvišjih cenah. Posoda se pristavi.

Adolf Klengl, Unter-Vogau,
pošta Strass. 393

V vseh trafikah in zalogah je

„Mörathon“

za pipo in cigaretni tobak v predpisano zapečatenih zavitkih

za dobiti.

„Mörathon“

izpoznano najboljši in najstarejši, nikotin oslabujoči dodatek tobaka, je bil od ces. kr. finančnega ministertva za razprodajo

dovoljen.

Prodajalci tobaka naj obračajo svoja vprašanja in naročila na

Gudrum- in Mörathon-tovarno odd. B.
TH. MÖRATH, GRADEC, Prankergasse 24.

398

Ženitna ponudba. Mladič z dobro idočo trgovino v Celju želi znanja z poštenim dekletom ali mlado vdovo. Pisma sprejme upravnistvo „Štajerca.“ 399

Viničar

s 4—5 delavskimi močmi in 402 ena dekla kravarica se sprejmeta. Za vprašati: Leitersberg pri Mariboru.

Zahtevajte „Štajerca“

Srbenje

kraste, lišaj, grindavost in slične kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5.—, družinska posoda K 9.—. Prašek (štupa) 3 K. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlica 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljavi svote ali povzetju na naslov: Apotheker **Ulmer Paratol-Werke in Budapest VII/20., Rózsa utca 21.** 472

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršijo vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja iz pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Vsaka žena čitaj moje velezanimivo navodilo za moderno negovanje

IRS

Najboljši nasvet pri mehkosti in slabosti prs.

Pišite zaupljivo na 157

Ida Krause, Preßburg, (Ogrsko), Schandstrasse 2, Abt. 109

Ne stane ničesar! 157

jabolčnico

in sadni jesih

kupi trgovina Brüder Slawitsch, Ptuj. 562

Univerzalni ročni mlin (postavno zavarovano)

Moj univerzalni ročni mlin je najspodobnejši za mletje maka, sladkorja, kave, ovsenega riža, orehov, pšenice, riži, ovs, žita, koruze, riža itd. Ta mali ročni mlin se je v bojnem času kot zelo priprava ljen izkazal in se lahko melje n-debelo in fino. 263

Cena za komad K 24.—

Pošilja se, ako se naprej plača iz Dunaja po generalnem zastopstvu

Maks Böhnell,
Dunaj,
IV., Margaretenstraße 27, Abt. 51.
Ceniki zastoj. 263

Viničar

zanesljiv, z dovolj delavskimi močmi, sprejme se pod zelo dobrimi pogoji. Ponudbe na Richarda Ogriseq, vinograd Sturmberg, pošta Pössnitzhofen pri Mariboru. 366

Za gornje Haloze sprejmeta se **2 viničarja** ki sta v vseh vinogradskih delih dobro izurjena. 371

Vprašanja na upravo tega lista.

Pridni viničarski ljudje 3—4 osebe, se sprejmejo. Ponudbe na Rudolfa Blum, pokrivalna in kleparska trgovina v Mariboru, Carnerstrasse 22. 347

Pege

Za odpravo peg se raznovrstna sredstva rabi. Vsa ta sredstva temeljijo na istem principu, da se pege s sredstvom blede napravi. Ta način je napačen. Ako se hoče pege odpraviti, potem ne zadostuje izbledenje, ker iste pri odmoru v rabi dotičnega sredstva se zopet pojavijo. Mora se jih torej popolnoma uničiti. Umetna odprava peg, ilekov in miteserjev je le mogoča s tako zvano **Santo-kremo**. Obraz se vsak dan s to kremo namaže in potem s **Santo praškom** izmije. Pege se s to senzacionalno kremo v kratkem času popolnoma odpravi in pokaže lepi, belo-rdeči teint. Ta krema je po navodilu univ. profesorja dr. Hager napravljena. Postavno varovana je tudi danes edino garantirano učinkujoče sredstvo ter popolnoma neškodljiva. Ena doza zadostuje popolnoma. Cena 5 K. Po pošti 95 h več. Vsaki kremi se priloži navodilo ter vrečica praška za stonj. Diskretna razprodaja. Se dobi po pošiljavi svote v pisemskih znakmah, po poštni nakaznici ali po povzetju J. Kukla, Prag, Perlgasse 31. 155

Ljudska kopelj mestnega kopaljšča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnih urah od 8. ure do 2. ure popoldne (v nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne)

18. do 1. apr. naprej, ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne

1. kopelj s vročim vrelcem, vabi se "Brausbad" s ceno K — 70

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznihih plati itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletnega šila pri naprej-plačilu K 470 in pri povzetju K 5.—. Na bojišče le pri naprej-plačilu. P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113

CUNJE

vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanke, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odevje, kocne kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic

kupuje po najboljših cenah 51

M. Thorinek & Co., Celje

Trgovci in krošnjari dobijo posebne cene.

100.000 hvaležnih odjemalcev zamore potrđiti, da naš **uničevalec korenin „Ria-balsam“** v treh dneh odstrani kurečja očesa, bradavice in trdine kože. Uspeh zajamčen. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tub 11 K. **Zobobol** odstrani „Fides“, ne samo pri volih zobobeh, ampak tudi pri revmatičnem zobobolu, kjer druga sredstva nimajo nikakega uspeha. Če ne pomaga, denar nazaj. Cena 3 K, 3 tube 7 K, 6 tub 17 K. Ni ga več zobnega kamna, ne neprijetnega duha iz ust. Smežnobe zobne zadobite pri rabi „Xiris“, zobni fluid. Učinek takoj. Cena 3 K, 3 steklenice 7 K.

Podgane in miši

zginejo po rabi podganske smrti (Rattentod.) Če brezuspešno, denar nazaj. 1000 zahvalnih pisem. Cena 4 K, 3 škatlice 9 K. Ste-nice, uši, bolhe, ščurke uniči dosledno „Thiera.“ Cena 3 K, 3 škatlice 7 K. Prag za mrčesje 2 K.

Kemeny, Kaschau (Kassa) Madžarsko (Ungarn). Postfach (poštni predal) 12/C—72. 279

Trčan med (Schleuderhonig) kupuje vsako množino od čebelarjev **Pavel Šega,** Gradec, Grazbachgasse 30. 348

Majerski ljudje z najmanje 4 delavskimi močmi se takoj ali pozneje sprejmejo. Dobra plača z 2 johoma zemljišča. Redi se lahko krava ali pa se doda mleko. Drva so proste. **Gospodstvo Pilz,** pošta Pössnitz pri Mariboru. 377

„Asanol“ ma presedenji uspeh pri pokončavanju Zoharjev (zakon v avron) ščurkov, mravelj itd. 1 zavoječ stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“ je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo. 1 zavojev stane 1 krono. Naroča se pri **Josip Berdajs, Ljubljana, Zelnarska ulica 18.** Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojev. 472

500 kron

Vam plačam, ako moj iz-trebnik kore-nin Ria-bal-sam Vaša kurja obesa, bradavice in t-do kežo ne odpravi v 3 d e h brez bolečin. Cena ene posodi-ce z garancijskim pismom K 275. 3 posodi-ce K 550, 6 posodi-ce K 850. Stotero zahvalnih pi-sem. Kemény, Kaschau (Kassa) 1 poštni predal 12/614 (Ogrsko)

Čudežno ročno šilo

samo K 490, šiva kar najhitreje kakor šivalni stroj štep-štihe. Najboljša iznajdba, s katero zamore usnje, raztrgane šolnje, konjsko opravo, odevje žaklje, kakor vsakovrstne štole in obleke sam zakrpati in zašiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Garancija za rabljivost. Cena kompletnega ročnega šila s cvirnom, 4 različnimi iglami in navodilom en kos K 490, 3 komadi K 1350.— Pošilja se po poštnem povzetju po **M. Svoboda,** Dunaj III/2, Hiessgasse 13. 272

Vsaj svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-štihe kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamore usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, priprege, vozne odevje, štole za šotore, ilic, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam zašiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborna za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvirnom, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 430. 2 kosa K 750, 3 kosi K 12—, 5 kosov K 18—.

Razpošilja poštnine prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprej-plačilu po **Johanu Jellenz,** trgovina usnja v Celju. Naprejprodajalci dobijo rabat. 32

Barve za štofe!

črna, temnoplava, temnorjavna, temnorudeča, temnozelena in temnosiva 350

za samo-barvanje platna, volne in žide

v zavitkih z porabno nakaznico à 50 vinarjev. Pošiljatve na zunaj franko proti naprejpošiljavi zneska priporoča

H. Billerbeck, Maribor, Herrengasse št. 29.

Žrebeta

išče v nakup. Ponudbe le od lastnikov na **Franza Petz, Brunn Dorf pri Mariboru.** 362

Podplatne zaščitnike (Sohlenschoener) iz pravega jedrnatega usnja, za 1 par manjših čevljev K 150, za srednje čevlje K 220, za največje čevlje K 320. Podplatiniki za gospe, zajamčeno prve kakovosti z k tem spadajočimi vijaki 30 mm, za tucat K 12—, 32 mm K 15— za tucat. Posebno močni podplatni zaščitniki iki za 1 kilogram K 40—, srednjevrstno blago K 30—, bolj tanko blago K 20—.

Razpošilja na drobno in debelo proti povzetju ali proti pošiljavi zneska B. **KLEIN, Gradec, I., poštni predal 57.** 331

Papirnatih prtiči (servijete) 311 za gostilne in kavarne, samo najboljše blago. Štev. 30 500 komadov 17 K, 1000 kom. 32 K, št. 28, 500 komadov 19 K, 1000 kom. 36 K, razpošilja proti poštnem povzetju ali če se naprej plača **B. Klein, Gradec I. (Graz I.) Postfach 57.**

Najlepši spomin! Dopisna slika v naravni velikosti se Vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podoben. Cena K 22.—

Prosim naročila na **Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25.** 120